

Femtioförsta sessionen (1997)*

Allmän rekommendation XXIII om urfolkens rättigheter

1. I det praktiska arbetet inom kommittén för avskaffande av rasdiskriminering, i synnerhet vid granskningen av rapporterna från konventionsstaterna enligt artikel 9 i den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering, har urfolkens situation alltid ägnats stor uppmärksamhet och intresse. I detta avseende har kommittén konsekvent fastställt att diskriminering mot urfolk faller under konventionens räckvidd och att alla lämpliga medel måste vidtas för att bekämpa och avskaffa en sådan diskriminering.
2. Kommittén konstaterar att generalförsamlingen tillkännagav det internationella årtiondet för världens urfolk med start den 10 december 1994 och bekräftar att bestämmelserna i den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering gäller för urfolk.
3. Kommittén är medveten om att urfolk har varit och fortfarande är diskriminerade och berövade sina mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i många världens regioner och i synnerhet att de har förlorat sin mark och resurser till nybyggare, kommersiella företag och statliga företag. Följaktligen har bevarandet av deras kultur och deras historiska identitet varit och är fortfarande i fara.
4. Kommittén uppmanar därför särskilt konventionsstaterna att:
 - (a) Erkänna och respektera urfolkens egen kultur, historia, språk och sätt att leva som en berikning av statens kulturella identitet och främja dess bevarande;
 - (b) Garantera att medlemmar av urfolk är fria och lika i värde och rättigheter och fria från alla former av diskriminering, i synnerhet som grundar sig på urfolkens ursprung och identitet;
 - (c) Tillhandahålla förhållanden till urfolk som tillåter en hållbar ekonomisk och social utveckling som är förenlig med deras kulturella särdrag;
 - (d) Garantera att medlemmar av urfolken har lika rättigheter beträffande effektivt deltagande i det offentliga livet och att inga beslut som direkt berör deras rättigheter och intressen fattas utan deras samtycke;
 - (e) Garantera att urfolkssamhällen kan utöva sina rättigheter för att praktisera och förnya sina kulturella traditioner och seder och för att bevara och använda sina språk.
5. Kommittén uppmanar särskilt konventionsstaterna att erkänna och skydda urfolkens rätt att äga, utveckla, kontrollera och använda sina gemensamma marker, territorier och resurser och i de fall de berövats sina marker och territorier som traditionellt bebos eller användas utan deras fria och informerade samtycke, att vidta åtgärder för att lämna tillbaka dessa marker och territorier. Endast när detta är av faktiska skäl inte möjligt ska rätten till återlämning ersättas med rätten till rättvis och snabb kompensation. En sådan kompensation bör så långt som möjligt ske i form av mark och territorier.

** Se dokument A/52/18, bilaga V.

6. Kommittén uppmanar dessutom konventionsstater med urfolk på sina territorier att inkludera full information om situationen för dessa folk i sina periodiska rapporter, med hänsyn till alla relevanta bestämmelser i konventionen.